

Grimstad kommune

Postmottak@Grimstad.kommune.no

Karmøy, 21. september 2026

HØRINGSSVAR – Forslag til forskrift om finansiering av private barnehager for tilskuddsåret 2027

Vi viser til Grimstad kommunes forslag til lokal forskrift om finansiering av private barnehager for tilskuddsåret 2027.

Private barnehager skal likebehandles med kommunale barnehager når det gjelder beregning av offentlig tilskudd til drift. Det er derfor viktig både at alle relevante kostnader i kommunens drift av sine barnehager er medtatt i beregningen av tilskuddssatsene og at forskriften sikrer en likebehandling mellom kommunale og private barnehager.

Vi ber om at alle høringsinnspill i sin helhet vedlegges den politiske saken i tillegg til administrasjonens oppsummering og anbefalinger.

Vi har følgende innspill til beregningen av tilskuddssatser i forslaget til forskrift som vi ber kommunen om å korrigere inn i den endelige forskriften:

1. Deflator

Selvkostberegningen i KS/PBL-modellen skal fremskrives med kommunal deflator for å reflektere forventet lønns- og prisvekst frem til tilskuddsåret. Det er her viktig at sist oppdatert deflatoranslag blir benyttet, enten dette kommer i forbindelse med statsbudsjettet eller i revidert statsbudsjett.

Deflator for 2026 ble oppjustert fra 3,5% til 4,6% (eksklusive bruk av premiefond i kommuner og 4,1% inklusive bruk av premiefond i kommuner) i forbindelse med fremleggelse av revidert nasjonalbudsjett i vår. Denne må også korrigeres i den endelige forskriften. Deflator for 2027 må korrigeres inn administrativt når denne foreligger, og det bør komme frem av forskriften at dette «vil» skje i stedet for «kan» som det står i utkastet.

Slik Grimstad kommunes beregninger nå foreligger undervurderes den reelle kostnadsveksten. Det er uheldig både for kommunens budsjettarbeid og for de private barnehagenes budsjettarbeid for 2027

2. Feil bruk av faktor for beregning av antall barn

I beregningen av antall heltidsbarn i kommunale barnehager deler kommunen barnegruppen opp i 6 intervaller basert på plass-størrelse.

Utdanningsdirektoratet endret fra og med årsmeldingen pr. 15.12.24 grupperingen fra 6 til 3 intervaller. Det laveste intervallet, oppholdstid fra 0-32 timer per uke, skal vektas med en standard på 21 timer, oppholdstid fra 33-40 timer med en standard på 37 timer, og intervallet 41 timer eller mer per uke skal vektas med 45 timer.

I forhold til kommunens beregning gir Utdanningsdirektoratets modell noe lavere antall heltidsplasser, 93,05 små og 154,13 store. Dette medfører alene at tilskuddssatsene blir endret med kr 550,- for små barn og kr 302,- for store barn.

Vi ber kommunen om å korrigere beregningen av barnegruppene i tråd med Utdanningsdirektoratets formel for utregning av heltidsplasser.

3. Overskredet godkjent areal i Storgaten barnehage

Hver enkelt barnehage har en godkjenning som viser hvor mange barn barnehagen har plass til. Dette angis som antall m2 leke- og oppholdsareal. Sammen med arealkrav for små og store barn gir det en grense for hvor mange barn som kan være i barnehagen.

I Storgaten barnehage har kommunen i januar 2025 tatt inn 2 små og 3 store barn i tillegg til de barna som gikk i barnehagen når årsmeldingen pr. 15.12.24 ble levert.

Storgaten barnehage: Barn og godkjent leke- og oppholdsareal							
	15.12.2024	01.01.2025	01.04.2025	01.08.2025	01.09.2025	01.10.2025	Snitt for året
Barn 0-2 år	15	17	18	18	17	18	17,7
Barn 3-6 år	46	49	48	39	40	40	44,8
Barn	66	66	66	57	57	58	62,5
Godkjent leke og oppholdsareal	260,00	260,00	260,00	260,00	260,00	260,00	260,00
Eierens vedtektsfestede norm for små barn	5,30	5,30	5,30	5,30	5,30	5,30	5,30
Eierens vedtektsfestede norm for store barn	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Arealbruk	263,50	286,10	287,40	251,40	250,10	255,40	273,00
Ledig areal	-3,50	-26,10	-27,40	8,60	9,90	4,60	-13,00
For mange barn i forhold til godkjent areal?	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Antall små barn utover arealnorm	0,67	4,93	5,17				2,46
Antall store barn utover arealnorm	0,88	6,53	6,85				3,25

I tabellen her har vi, for hvert enkelt telletidspunkt i kommunen (samt for rettighetsbarn tatt inn i oktober), vist hvordan Storgaten barnehage overstiger godkjent leke- og oppholdsareal pr. 15.12.24 og våren 2025. Vi har beregnet hvor mange små og store barn avviket utgjør.

Det er problematisk når kommunen i egne barnehager overstiger godkjent areal da det medfører at kommunens kostnader fordeles på flere barn enn det som er godkjent og derfor blir lavere enn om kommunen hadde holdt seg innenfor godkjent leke- og oppholdsareal i egne barnehager. Spesielt problematisk er det når barnehagen tar inn ekstra barn i januar når barnehagen allerede var i brudd med godkjent areal pr. 15.12.24.

Vi ber kommunen om å korrigere selvkostberegningen med det antall barn som overstiger godkjent leke- og oppholdsareal i Storgaten barnehage.

4. Manglende dokumentasjon bemanning etter meropptak

Grimstad kommune har valgt å bruke egne tellinger for barn i de kommunale barnehagene i selvkostberegningen. Dette til forskjell fra hovedregelen om at det er barnetall i årsmeldingene pr. 15.12.24 og 15.12.25 som legges til grunn.

Forskriften tillater kommunen å velge egne tellinger, men vi mener at det er uheldig at kommunen velger å ikke følge hovedregelen for hvilket barnetall som skal benyttes i selvkostberegningen og at dette både reduserer muligheten for å etterprøve beregningene, men også medfører at kostnadene fordeles på for mange barn.

Ved bruk av hovedregelen ville tilskuddssatsene vært ca. kr 16 000,- høyere for små barn enn hva kommunens valgte modell gir.

I 3 av kommunens 4 barnehager er det tatt opp flere barn i januar og/eller april samt tatt inn rettighetsbarn i oktober. Det er ikke dokumentert at kommunen har satt inn ekstra bemanning ved

opptak av flere barn. Dette er problematisk da kommunen allerede ved årsmeldingene pr. 15.12.24 var helt på grensen til krav til bemanning i de kommunale barnehagene.

Dersom kommunen ikke kan dokumentere at det er satt inn ekstra bemanning ved opptak av flere barn oppfyller ikke kommunen krav til bemanningsnorm. Da skal kommunen hensynta dette i tilskuddsberegningen, jfr. Forskrift om finansiering av private barnehager, §11.

Kravene til bemanningsnormen tilsier maksimalt 6 barn per årsverk i grunnbemanningen (små barn teller dobbelt i forhold til store barn) og maksimalt 14 barn per pedagog (også her regnes små barn dobbelt).

Vår gjennomgang av disse 3 barnehagene viser at kommunen sannsynligvis ikke oppfylte bemanningsnormen i Eide, Markveien og Storgaten barnehager og ikke pedagognormen i Eide og Markveien barnehager, jfr. tabeller nedenfor.

Barn og bemanning Eide barnehage						
	01.01.2025	01.04.2025	01.08.2025	01.09.2025	01.10.2025	Snitt for året
Barn 0-2 år	19,0	23,0	23,0	23,0	26,0	22,8
Barn 3-6 år	34,0	34,0	27,0	26,0	26,0	30,8
Barn	53,0	57,0	50,0	49,0	52,0	53,5
Heltidsbarn 0-2 år	18,8	22,3	21,9	21,9	24,9	22,0
Heltidsbarn 3-6 år	34,0	34,0	26,3	25,3	25,3	30,5
Heltidsbarn	52,8	56,3	48,2	47,2	50,2	52,5
Bemanning årsverk						
Styrer	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pedagogisk leder	5,8	5,8	6,4	6,4	6,4	6,1
Annen grunnbemanning	4,4	4,4	6,5	6,5	6,5	5,3
Sum	11,2	11,2	13,9	13,9	13,9	12,3
Bemanningstetthet	7,0	7,7	5,4	5,4	5,8	6,6
Pedagogtetthet	14,40	16,00	12,17	12,00	13,00	12,71

Barn og bemanning Markveien barnehage						
	01.01.2025	01.04.2025	01.08.2025	01.09.2025	01.10.2025	Snitt for året
Barn 0-2 år	34,0	35,0	29,0	30,0	30,0	32,6
Barn 3-6 år	47,0	47,0	43,0	43,0	43,0	45,3
Barn	81,0	82,0	72,0	73,0	73,0	77,9
Heltidsbarn 0-2 år	34,0	35,0	28,5	29,5	29,5	32,4
Heltidsbarn 3-6 år	46,3	46,8	42,6	42,6	42,6	44,9
Heltidsbarn	80,3	81,8	71,1	72,1	72,1	77,3
Bemanning årsverk						
Styrer	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pedagogisk leder	8,3	8,3	8,0	8,0	8,0	8,2
Annen grunnbemanning	10,6	10,6	10,4	10,4	10,4	10,5
Sum	19,9	19,9	19,4	19,4	19,4	19,7
Bemanningstetthet	6,1	6,2	5,4	5,5	5,5	5,9
Pedagogtetthet	14,38	14,63	12,63	12,88	12,88	13,81

Barn og bemanning Storgaten barnehage						
	01.01.2025	01.04.2025	01.08.2025	01.09.2025	01.10.2025	Snitt for året
Barn 0-2 år	17,0	18,0	18,0	17,0	18,0	17,7
Barn 3-6 år	49,0	48,0	39,0	40,0	40,0	44,8
Barn	66,0	66,0	57,0	57,0	58,0	62,5
Heltidsbarn 0-2 år	17,0	18,0	18,0	17,0	18,0	17,7
Heltidsbarn 3-6 år	48,8	47,8	38,6	39,8	39,8	44,6
Heltidsbarn	65,8	65,8	56,6	56,8	57,8	62,3
Bemanning årsverk						
Styrer	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pedagogisk leder	7,0	7,0	6,0	6,0	6,0	6,6
Annen grunnbemanning	6,5	6,5	7,4	7,4	7,4	6,9
Sum	14,5	14,5	14,4	14,4	14,4	14,5
Bemanningstetthet	6,1	6,2	5,6	5,5	5,7	5,9
Pedagogtetthet	11,86	12,00	12,50	12,33	12,67	13,36

Vi ber om at kommunen dokumenterer at bemanningsnormen er oppfylt pr. 01.01.25 og pr. 01.04.25. Dersom dette ikke kan dokumenteres ber vi om at kommunen justerer selvkostberegningen med kalkulerte kostnader som er spart som følge av manglende bemanning.

5. Feilført arbeidsgiveravgift – premiefond

Grimstad kommune ligger i arbeidsgiveravgiftsone 1, noe som innebærer at det skal være 14,10% arbeidsgiveravgift på lønn.

I selvkostberegningen trekkes regnskapsført pensjon ut av grunnlaget med et påslag for arbeidsgiveravgift på 14,1 prosent, slik at fradraget utgjør $\text{Pensjon} \times 1,141$.

Dette forutsetter at det faktisk er betalt arbeidsgiveravgift av hele pensjonsbeløpet. Det betales imidlertid ikke arbeidsgiveravgift av pensjonspremier som dekkes ved bruk av premiefond.

Avgiftsplikten følger de faktiske premieinnbetalingene, ikke den regnskapsførte pensjonskostnaden.

KOSTRA-regnskapet viser at kommunen benyttet premiefond til å dekke en betydelig andel av pensjonsutgiftene sine i 2025. Kommunen skal da kun legge til grunn de pensjonsutgiftene som ikke er dekket via premiefond, når arbeidsgiveravgiften som trekkes ut beregnes.

Vår beregning viser at det ser ut til at kommunen har trukket ut ca. kr 988 000,- i for mye arbeidsgiveravgift, noe som resulterer i at arbeidsgiveravgift som andel av netto lønn utgjør 11,43% mot forventet ca. 14,10%.

Avstemming av pensjon, premiefond og arbeidsgiveravgift

Beregning	Funksjon 201	Funksjon 221	Samlet	Kommentar
Lønn	40 170 358,47	944 500,76	41 114 859,23	Fra kommunens modell.
Pensjonskostnad	9 661 879,76	253 270,92	9 915 150,68	Fra kommunens modell.
Regnskapsført AGA	5 486 354,56	140 855,68	5 627 210,24	Fra kommunens modell.
Sykelønsrefusjon	4 068 580,00	42 255,37	4 110 835,37	Behandles som kontrollfradrag.
Kontrollgrunnlag lønn etter refusjon	36 101 778,47	902 245,39	37 004 023,86	Må avstemmes mot faktisk AGA-grunnlag per lønnsart.
Beregnet AGA på kontrollgrunnlag	5 090 350,76	127 216,60	5 217 567,36	Forutsetter 14,1 % på hele kontrollgrunnlaget.
Rest AGA etter beregnet AGA på lønn	396 003,80	13 639,08	409 642,88	Kan også inneholde andre avstemmingsposter.
Modellens AGA-uttrekk på pensjon	1 362 325,05	35 711,20	1 398 036,25	14,1 % av hele pensjonskostnaden.
Mulig for høyt AGA-uttrekk	966 321,25	22 072,12	988 393,37	Positivt beløp reduserer dagens satsgrunnlag.
Gjenværende AGA som % av netto lønn	11,42 %	11,65 %	11,43 %	Viser AGA etter modellens pensjonsuttrekk.

Dette må korrigeres i årets beregning.

6. Sykelønsrefusjoner i forhold til vikarkostnader

Ved sykefravær må arbeidsgiver selv dekke kostnaden de første 16 dagene. Ved fravær utover det vil arbeidsgiver få refundert kostnaden fra NAV. Hvis det settes inn vikar for å opprettholde bemanningsnorm vil dette derfor som regel medføre at en har høyere vikarkostnader enn det en får refundert i sykerefusjoner.

Grimstad kommune har høyere sykerefusjoner enn vikarkostnader i alle sine 4 barnehager. Regnskapstallene viser at sykelønsrefusjonene overstiger bokførte vikarkostnader. Det er bekymringsfullt både i forhold til bemanningsnorm og fordi det reduserer tilskuddssatsene som de private barnehagene blant annet skal bruke til å dekke opp sitt behov for vikarer ved sykefravær.

For å kunne kontrollere om refusjonene reduserer tilskuddsgrunnlaget uten at tilhørende personellkostnader er fullt inkludert, ber vi kommunen legge frem en avstemming per barnehage mot vikarlønn, overtid, merarbeid, innleie og øvrige kostnader ved fravær.

Grimstad kommune ligger helt på grensen i forhold til krav til bemanning i barnehagene. Hvis det da er slik at kommunen ikke får tak i vikarer ved fravær vil kommunen ha for lav bemanning i sine barnehager. Det er heller ikke anledning til å benytte lærlinger til å dekke opp ved sykefravær.

Ved manglende oppfylling av bemanningsnorm skal kommunen hensynta dette i tilskuddsberegningen, jfr. Forskrift om finansiering av private barnehager, §11.

Vi mener derfor at kommunen må korrigere beregningen for de barnehagene som har overskudd på sykerefusjoner i forhold til vikarkostnadene.

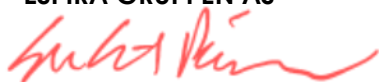
7. Fullstendighet, indirekte kostnader og funksjon 221

Kommunens beregningsmodell omfatter i tillegg til funksjon 201 kostnader på funksjon 221 og sentrale korreksjoner for blant annet IKT og forsikring. Dokumentasjonen som er fremlagt, gjør det ikke mulig å kontrollere om alle relevante utgifter er inkludert eller om fordelingsnøklerne gir de kommunale barnehagene en korrekt andel.

Vi ber derfor kommunen legge frem full kontospesifikasjon for funksjon 201 og 221, samt beregningsgrunnlag og fordelingsnøkler for sentralt førte kostnader. For IKT må dokumentasjonen blant annet vise behandlingen av fagsystemer, foreldrekommunikasjon, lisenser, bredbånd, telefoni, sikkerhet, brukerstøtte og lokalt utstyr.

Skulle det være noen spørsmål knyttet til våre anmerkninger kan vi gjerne ta en gjennomgang av dette

Med vennlig hilsen
ESPIRA GRUPPEN AS

Geir Egil Risanger
Økonomisjef